

Spis treści

Wstęp	7
I. Koordynacja systemów zabezpieczenia społecznego	11
I.1. Wprowadzenie	11
I.2. Reguły koordynacji	15
I.2.1. Zasada równego traktowania w dziedzinie zabezpieczenia społecznego	16
I.2.2. Zasada stosowania ustawodawstwa jednego państwa członkowskiego	17
I.2.3. Zasada zachowania praw nabytych i w trakcie nabywania	18
I.2.4. Zasada uchylenia krajowych klauzul terytorialnych	19
I.3. Prymat przepisów koordynacyjnych	20
I.4. Koordynacja w zakresie opieki zdrowotnej	21
I.5. Korzyści wynikające z koordynacji	22
I.6. Europejski Trybunał Sprawiedliwości	23
I.7. Instytucje biorące udział w koordynacji	23
I.7.1. Zadania i funkcje instytucji zaangażowanych w koordynację w obszarze świadczeń zdrowotnych	26
I.7.1.1. Zadania władzy właściwej	26
I.7.1.2. Zadania instytucji łącznikowej	27
I.7.1.3. Zadania instytucji właściwej	27
I.7.1.4. Zadania instytucji miejsca zamieszkania i miejsca pobytu	28
I.7.1.5. Zadania Komisji administracyjnej	28
I.7.2. Wykaz polskich instytucji, które po wejściu polski do Unii Europejskiej będą brały udział w koordynacji, w zakresie świadczeń rzeczowych	30
I.8. Państwa, w których obowiązują przepisy wspólnotowej koordynacji	32
I.9. Podręczny słownik pojęć używanych przy stosowaniu przepisów wspólnotowych w zakresie koordynacji	33
I.9.1. Osoby uprawnione do świadczeń zdrowotnych	33
I.9.2. Najważniejsze definicje używane w koordynacji	37
I.10. Warto zapamiętać	39

2. Osoby uprawnione do opieki zdrowotnej	42
2.1. Warunek przemieszczania się w ramach Wspólnoty Europejskiej	43
2.2. Cel wyjazdu do innego państwa członkowskiego a przepisy wspólnotowe	45
2.3. Posiadanie obywatelstwa jednego z państw członkowskich UE. Bezpaństwowcy i uchodźcy. Obywatele państw trzecich zamieszkali na terytorium Unii	46
2.4. Korzystanie z uprawnień a warunek zamieszkania na terytorium Unii Europejskiej	48
2.5. Pojęcie „pracownik” i „osoba samodzielnie zarobkująca” w przepisach rozporządzeń wspólnotowych nr 1408/71 i nr 574/72	49
2.6. Podleganie ubezpieczeniu zdrowotnemu jako warunek objęcia przepisami rozporządzeń nr 1408/71 i nr 574/72	52
2.7. Pracownicy przygraniczni i pracownicy sezonowi	53
2.8. Pracownicy wysłani, delegowani	54
2.9. Członkowie rodziny i osoby pozostałe przy życiu	55
2.10. Sytuacje, w których rozporządzenia nr 1408/71 i nr 574/72 nie mają zastosowania	59
2.11. Warto zapamiętać	60
3. Ustawodawstwo właściwe	61
3.1. Zasada stosowania ustawodawstwa jednego państwa	62
3.1.1. Wyjątki od zasady stosowania ustawodawstwa jednego państwa	64
3.2. Zasada <i>lex loci laboris</i> , czyli zasada prawa miejsca wykonywania pracy	65
3.2.1. Postanowienia szczególne dotyczące stosowania zasady <i>lex loci laboris</i>	67
3.2.2. Odstępstwa od zasady <i>lex loci laboris</i> – prawo opcji i umowy między kilkoma państwami członkowskimi	72
3.3. Zasada <i>lex loci habitationis</i> , czyli zasada prawa miejsca zamieszkania	74
3.4. Zasady szczególne stosowane przy ustalaniu ustawodawstwa właściwego w odniesieniu do świadczeń zdrowotnych	74
3.5. Warto zapamiętać	76
4. Zakres opieki zdrowotnej	77
4.1. Zakres koordynacji – wprowadzenie	77
4.1.1. Świadczenia rzeczowe – jako świadczenia objęte koordynacją	80
4.2. Świadczenia w razie choroby i macierzyństwa	82
4.3. Zakres świadczeń rzeczowych w razie choroby i macierzyństwa	84
4.3.1. Świadczenia zdrowotne w pełnym zakresie	85
4.3.1.1. Pracownicy najemni, osoby samodzielnie zarobkujące, pracujący w innym państwie członkowskim niż państwo stałego miejsca zamieszkania oraz członkowie ich rodzin	87
4.3.1.2. Pracownicy przygraniczni oraz członkowie ich rodzin	94
4.3.1.3. Pracownicy sezonowi oraz członkowie ich rodzin	95
4.3.1.4. Bezrobotni oraz członkowie ich rodzin	96
4.3.1.5. Osoby ubiegające się o emeryturę lub rentę oraz członkowie ich rodzin	99
4.3.1.6. Emeryci i renciści oraz członkowie ich rodzin	101

4.3.2. Świadczenia zdrowotne natychmiast konieczne	107
4.3.2.1. Pracownicy, osoby pracujące na własny rachunek oraz członkowie ich rodzin przebywający czasowo na terytorium państwa członkowskiego innego państwa właściwe	109
4.3.2.2. Członkowie rodziny pracownika przygranicznego w kraju jego zatrudnienia	110
4.3.2.3. Osoby przebywające czasowo w innym państwie członkowskim, w tym turyści, objęte ubezpieczeniem zdrowotnym w jednym z państw członkowskich Unii Europejskiej oraz członkowie ich rodzin	111
4.3.3. Świadczenia zdrowotne w szerszym zakresie niż świadczenia natychmiast konieczne	112
4.3.3.1. Osoby uprawnione, wskazane w artykule 22b rozporządzenia nr 1408/71 oraz członkowie ich rodzin	114
4.3.3.2. Studenci studiujący poza państwem właściwym oraz członkowie ich rodzin	115
4.3.3.3. Emeryci i renciści przebywający czasowo w innym państwie członkowskim niż państwo właściwe oraz członkowie ich rodzin	115
4.3.4. Planowane leczenie w innym państwie członkowskim	117
4.3.5. Świadczenia zdrowotne o znacznej wartości	129
4.3.6. Świadczenia zdrowotne związane z ciążą i porodem	130
4.4. Zakres świadczeń zdrowotnych udzielanych z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych	132
4.5. Warto zapamiętać	137
5. Procedury przyznawania świadczeń zdrowotnych	141
5.1. Formularze	141
5.2. Formalności	149
5.2.1. Sumowanie okresów ubezpieczenia, zatrudnienia lub zamieszkania	150
5.2.2. Osoby mieszkające w innym państwie niż państwo ubezpieczenia zdrowotnego	152
5.2.2.1. Pracownicy, osoby samodzielnie zarobkujące oraz członkowie ich rodzin	152
5.2.2.1.a. Pobyt lub przeniesienie miejsca zamieszkania do państwa właściwego	154
5.2.2.1.b. Pracownicy sezonowi i pracownicy przygraniczni	155
5.2.2.2. Emeryci i renciści oraz członkowie ich rodzin	156
5.2.2.2.a. Sytuacja 1	156
5.2.2.2.b. Sytuacja 2 i 3	157
5.2.2.2.c. Sytuacja 4	159
5.2.2.2.d. Członkowie rodziny zamieszkali w innym państwie niż państwo zamieszkania emeryta lub renciści	159
5.2.2.3. Osoby ubiegające się o przyznanie świadczeń emerytalnych oraz członkowie ich rodzin	160

5.2.3. Osoby przebywające czasowo w innym państwie niż państwo ubezpieczenia zdrowotnego	160
5.2.3.1. Pracownicy delegowani i osoby samodzielnie zarobkujące, czasowo wykonujące pracę na terytorium innego państwa członkowskiego . .	161
5.2.3.1.a. Formalności związane z określaniem ustawodawstwa właściwego dla pracownika wysłanego lub osoby samodzielnie zarobkującej	161
5.2.3.1.b. Formalności związane z przedłużaniem okresu oddelegowania . .	163
5.2.3.1.c. Personel obsługi misji dyplomatycznych i placówek konsularnych oraz personel Wspólnot Europejskich. Prawo wyboru.	163
5.2.3.1.d. Formalności związane z przyznaniem prawa do świadczeń zdrowotnych w kraju, w którym praca lub działalność jest wykonywana.	164
5.2.3.2. Pracownicy transportu międzynarodowego	165
5.2.3.3. Bezrobotni w trakcie poszukiwania zatrudnienia w innych państwach członkowskich oraz członkowie ich rodzin	167
5.2.3.4. Studenci	169
5.2.3.5. Turyści	169
5.2.4. Wyjazd do innego kraju na leczenie. Zmiana miejsca zamieszkania lub powrót do kraju zamieszkania.	171
5.2.5. Problematyka wypadków przy pracy i chorób zawodowych.	172
5.2.5.1. Osoby mieszkające w innym państwie niż państwo właściwe	173
5.2.6. Hospitalizacja. Świadczenia zdrowotne o znacznym wymiarze finansowym .	174
5.2.6.1. Hospitalizacja	174
5.2.6.2. Świadczenia zdrowotne o znacznym wymiarze finansowym.	175
5.3. Warto zapamiętać	176
6. Rozliczanie kosztów świadczeń zdrowotnych	178
6.1. Koszty rzeczywiste	180
6.2. Koszty ryczałtowe	181
6.3. Rozliczanie kosztów planowanego leczenia zagranicznego	183
6.4. Porozumienia o wzajemnym zrzeczeniu się rozliczania kosztów leczenia	185
6.5. Procedury rozliczania kosztów świadczeń zdrowotnych ze świadczeniodawcami. .	186
6.6. Warto zapamiętać	186
Zakończenie	188
Bibliografia	191
Wykaz decyzji i rekomendacji Komisji administracyjnej do spraw zabezpieczenia społecznego pracowników migrujących	193
Wykaz orzeczeń Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości.	194